

На основу члана 27. став 4. Закона о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде („Службени гласник РС”, број 30/10), члана 4. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), а у вези са чланом 8. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, број 113/17) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14),

Влада доноси

УРЕДБУ

о утврђивању Годишњег програма развоја саветодавних послова у пољопривреди за 2018. годину

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Годишњи програм развоја саветодавних послова у пољопривреди за 2018. годину (у даљем тексту: Годишњи програм), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Годишњим програмом утврђују се конкретне активности у 2018. години које се односе на обављање саветодавних послова у пољопривреди, подручја на којима се обављају ти послови, обим, рокови и начин спровођења активности, извештавање о извршеним саветодавним пословима, начин праћења и оцењивања ефеката рада пољопривредних саветодаваца, развој пољопривредне саветодавне и стручне службе (у даљем тексту: ПССС), као и извори, распоред и начин коришћења средстава.

Члан 2.

Годишњи програм спроводе, односно саветодавне послове у пољопривреди из тог програма обављају привредна друштва чији је оснивач Република Србија која су регистрована у Регистар привредних субјеката за обављање осталих услуга у пољопривреди, техничка испитивања и анализе или консалтинг и менаџмент послова и која имају запосленог пољопривредног саветодавца (у даљем тексту: саветодавац).

Ако за одређена подручја нису основана привредна друштва из става 1. овог члана саветодавне послове из Годишњег програма обављају правна лица и предузетници која испуњавају услове прописане законом којим се уређује обављање саветодавних послова у области пољопривреде, а по спроведеном конкурс.

Члан 3.

Послове предвиђене Годишњим програмом који се односе на послове обуке и усавршавања саветодавца обавља организација која је овлашћена за обављање послова обуке и усавршавања саветодавца и пољопривредних произвођача у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних послова у области пољопривреде (у даљем тексту: Овлашћена организација).

Члан 4.

Лица из члана 2. став 1. и члана 3. ове уредбе подnose Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за аграрна плаћања (у даљем тексту: Управа), захтев за остваривање права на коришћење средстава за обављање саветодавних послова, односно захтев за остваривање права на коришћење средстава за обављање послова обуке и усавршавања пољопривредних саветодавца и пољопривредних произвођача у складу са Годишњим програмом.

Захтев из става 1. овог члана подноси се у року од десет дана од дана ступања на снагу ове уредбе, а уз захтев се подноси документација којом се доказује испуњеност услова за обављање саветодавних послова у пољопривреди и план развоја и унапређења квалитета рада.

Поред документације из става 2. овог члана, лице из члана 2. став 1. ове уредбе подноси и план активности који садржи планирани обим и динамику реализације активности, у складу са Годишњим програмом.

Поред документације из става 2. овог члана, лице из члана 3. ове уредбе, подноси и план обуке и усавршавања пољопривредних саветодавца и пољопривредних произвођача, који садржи планирани обим и динамику реализације активности у складу са Годишњим програмом, а који укључује:

1) програм праћења и оцењивања ефеката рада саветодаваца;

2) план развоја софтвера за:

(1) праћење и оцењивање ефеката рада саветодаваца, одабраних пољопривредних газдинстава и земљорадничких задруга,

(2) за праћење броја бодова које су остварили саветодавци и физичка лица похађањем едукативних модула, као и за праћење издатих сертификата у складу са правилником којим се уређују ближи услови за издавање лиценце за обављање саветодавних послова у пољопривреди,

(3) за праћење издатих потврда за остваривање права на ИПАРД подстицаје, за стручну обуку у одговарајућем сектору у области пољопривреде;

3) план развоја и унапређења портала ПССС Србије (www.psss.rs);

4) предлог изгледа и садржаја едукативних и промо материјала.

Члан 5.

Конкурс из члана 2. став 2. ове уредбе расписује Управа.

Конкурсом из става 1. овог члана утврђују се критеријуми, услови и начин извршавања послова и коришћења средстава, као и документација која се подноси.

Испуњеност услова конкурса и оцењивање пријава по утврђеним критеријумима утврђује комисија коју образује министар надлежан за послове пољопривреде.

Члан 6.

Управа и лица из чл. 2. и 3. ове уредбе закључују уговор којим се уређују права и обавезе у вези са извршавањем послова предвиђених Годишњим програмом.

Уговором из става 1. овог члана нарочито се уређују права и обавезе у погледу обављања послова предвиђених Годишњим програмом, обим послова, начин њиховог извршавања, висина накнаде за обављање тих послова, као и остала питања од значаја за извршење права и обавеза.

Члан 7.

Средства за спровођење Годишњег програма лицима из чл. 2. и 3. ове уредбе исплаћују се авансно.

Члан 8.

Средства за спровођење ове уредбе обезбеђена су у буџету Републике Србије за 2018. годину, у износу који је утврђен посебним актом Владе.

Члан 9.

Спровођење ове уредбе надзире Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

Члан 10.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-3697/2018

У Београду, 19. априла 2018. године

Влада

Председник,

Ана Брнабић, с.р.

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ
РАЗВОЈА САВЕТОДАВНИХ ПОСЛОВА У ПОЉОПРИВРЕДИ ЗА 2018. ГОДИНУ**

**I. ПОДРУЧЈА НА КОЈИМА СЕ ОБАВЉАЈУ САВЕТОДАВНИ ПОСЛОВИ У
ПОЉОПРИВРЕДИ И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ САВЕТОДАВАЦА**

Табела 1. Подручја на којима се обављају саветодавни послови у пољопривреди

Ред. број	Подручје на коме се обављају саветодавни послови	Број саветодаваца за одређене области пољопривреде	Укупно	Назив службе
1.	град Ниш, општине: Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Мерошина, Ражањ и Сврљиг	3-ратарство, 1-сточарство, 2-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство, 1-мелиорација,	9	ПССС Ниш
2.	град Ваљево, општине: Лајковац, Љиг, Мионица, Осечина и Уб	2-ратарство и повртарство, 2-сточарство, 2-заштита биља, 3 -воћарство и виноградарство, 1-агроекономија	10	ПССС Ваљево
3.	град Врање, општине: Босилеград, Бујановац, Владичин Хан, Прешево, Сурдулица и Трговиште	1-ратарство и повртарство, 2-сточарство, 2- заштита биља, 2-воћарство и виноградарство	7	ПССС Врање
4.	град Краљево, општине: Врњачка Бања, Рашка и Ивањица	1-ратарство и повртарство, 1-сточарство, 3-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 2-агроекономија	8	ПССС Краљево
5.	град Јагодина, општине: Деспотовац, Параћин, Рековац, Ћуприја и Свилајнац	4-ратарство и повртарство, 2-сточарство, 2-заштита биља, 3-воћарство и виноградарство	11	ПССС Јагодина
6.	општине: Младеновац, Барајево, Вождовац, Лазаревац, Раковица, Сопот и Чукарица	3-ратарство и повртарство, 2-сточарство, 1-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 1- механизација	8	ПССС Младеновац

7.	општине: Звечан, Косовска Митровица, Зубин Поток, Лепосавић и енклаве у општинама: Вучитрн и Србица	1-ратарство и повртарство, 1- сточарство, 1-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 1-рурални развој	5	ПССС Косовска Митровица
8.	град Крагујевац, општине: Аранђеловац, Баточина, Кнић, Лапово, Рача и Топола	3-ратарство и повртарство, 2- сточарство, 3-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство, 1- агроекономија	11	ПССС Крагујевац
9.	град Крушевац, општине: Александровац, Брус, Варварин, Трстеник и Ћићевац	1-ратарство и повртарство, 2- сточарство, 1-заштита биља, 3-воћарство и виноградарство, 1-агроекономија, 1-органска производња, 1-мелиорација	10	ПССС Крушевац
10.	град Лесковац, општине: Бојник, Власотинце, Лебане, Медвеђа и Црна Трава	2-ратарство и повртарство, 1- сточарство, 3-заштита биља, 3-воћарство и виноградарство, 1-мелиорација	10	ПССС Лесковац
11.	град Ужице, општине: Бајина Башта, Косјерић, Нова Варош, Прибој, Пријеполје, Чајетина и Пожега	1-ратарство и повртарство, 2- сточарство, 2-заштита биља, 4-воћарство и виноградарство, 1- агроекономија	10	ПССС Ужице
12.	општине: Неготин, Бор, Кладово и Мајданпек	2-ратарство и повртарство, 1- сточарство, 2-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство и 1-технологија у производњи, 1-рурални развој	9	ПССС Неготин
13.	општине: Нови Пазар, Сјеница и Тутин	1-ратарство и повртарство, 3- сточарство, 1-заштита биља, 1- воћарство и виноградарство,	6	ПССС Нови Пазар

14.	град Чачак, општине: Ариље, Горњи Милановац и Лучани	2-ратарство и повртарство, 1- сточарство, 1-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство, 3- агроекономија	9	ПССС Чачак
15.	општине: Бабушница, Бела Планка, Димитровград и Пирот	2-ратарство и повртарство, 1- сточарство, 2-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство	7	ПССС Пирот
16.	град Смедерево, општине: Велика Плана и Смедеревска Паланка	2-ратарство и повртарство, 2- сточарство, 2-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство, 1-технологија у производњи	9	ПССС Смедерево
17.	град Пожаревац, општине: Велико Градиште, Голубац, Жабари, Жагубица, Кучево, Мало Црниће и Петровац на Млави	2-ратарство и повртарство, 3- сточарство, 4-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 1-прехранбена технологија	11	ПССС Пожаревац
18.	град Шабац, општине: Богатић, Владимирци и Коцељева	3-ратарство и повртарство, 2- сточарство, 3-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 2-агроекономија	11	ПССС Шабац
19.	општине: Блаце, Житорађа, Куршумлија и Прокупље	1-ратарство и повртарство, 2- сточарство, 3-заштита биља, 2-воћарство и виноградарство	8	ПССС Прокупље
20.	град Зајечар и општина Бољевац	1-ратарство и повртарство, 1- заштита биља и 1-воћарство и виноградарство; 1- агроекономија	4	

21.	општине: Књажевац и Соко Бања	1-ратарство и повртарство, 1-сточарство, 1-заштита биља 1-воћарство и виноградарство, 1-агроекономија, 1-мелиорација	6	
22.	општине: Земун, Нови Београд, Палилула, Сурчин, Гроцка и Обреновац	1-ратарство и повртарство, 1-сточарство, 1-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 2-агроекономија, 1-мелиорација	7	
23.	град Лозница, општине: Крупањ, Љубовија и Мали Зворник	3-ратарство и повртарство, 1-сточарство, 1-заштита биља, 1-воћарство и виноградарство, 1-агроекономија	7	
УКУПНО:			193	

ПССС може да мења број и структуру запослених саветодаваца само уз сагласност Министарства.

II. САВЕТОДАВНИ ПОСЛОВИ У ПОЉОПРИВРЕДИ, ОБИМ, РОКОВИ И НАЧИН СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ

ПССС у 2018. години спроводи активности у складу са Уредбом о утврђивању Средњорочног програма развоја саветодавних послова у пољопривреди за период од 2016. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 39/16) и Правилником о начину обављања саветодавних послова у пољопривреди („Службени гласник РС”, број 65/14).

Табела 2. Преглед, обим и бодовање саветодавних активности

Ред. бр.	Активност	Број активности по:		Бодови за активност
		саветодавцу (min-max)	служби (min-max)	
1.	Индивидуалне методе рада			
1.1.	Одабрана пољопривредна газдинства	20-40		
1.1.1.	Посета одабраном пољопривредном газдинству	80-180		4,00
1.1.2.	Рад у ПССС са одабраним газдинством	≤160		0,41

1.2. Број одабраних, <i>FADN</i> и/или осталих пољопривредних газдинства које учествују у саветодавном модулу		3-16		
1.2.1.	Посета пољопривредном газдинству које учествује у саветодавном модулу	0-40		6,00
1.2.2.	Учествовање у развијању саветодавног модула	0-1		40,83
1.3.	Рад са осталим пољопривредним газдинствима			
1.3.1.	Посета осталом пољопривредном газдинству	40-120		2,00
1.3.2.	Рад у ПССС са осталим пољопривредним газдинствима	80-320		0,41
1.4.	Помоћ при попуњавању формулара и апликационих образаца и у изради других докумената			
1.4.1.	Формулари и апликациони обрасци	0-500		0,68
1.4.2.	Једноставан пословни план	0-20		
1.4.2.1.	Аутор плана			30
1.4.2.2.	Коаутор плана			10
1.5.	Захтев и образац за коришћење препорука ПИС	0-150		0,68
2.	Групне методе рада			
2.1.	Земљорадничка задруга	0-12	1-12	
2.1.1.	Посета земљорадничким задругама	0-48	4-48	3,40
2.1.2.	Подстицање оснивања земљорадничких задруга	>0		30
2.2.	Рад са удружењима и асоцијацијама			
2.2.1.	Удружења и/или асоцијација	≥ 1		
2.2.3.	Подстицање оснивања удружења и/или асоцијација	≥ 0		17,00
2.2.4.	Посета удружењима и/или	≥ 2		3,40

	асоцијацијама			
2.3.	Предавање	7-16		10,00
2.4.	Трибина	3-11		8,00
2.5.	Радионица	1-5		16,33
2.6.	Зимска школа		1	
2.6.1.	Обрађене теме у оквиру зимске школе	1-3		13,61
2.7.	Огледно газдинство	1		
2.7.1.	Посета огледном газдинству	1-2		20,42
2.7.2.	Посета огледном газдинству организована за групу деце	0-1		30,42
2.8.	Демонстрациони оглед		1-5	
2.8.1.	Учешће у демонстрационом огледу	0-5		40,83
2.8.2.	Учешће у демонстрационом огледу који се изводи самостално	0-1		50,83
2.8.3.	Учешће у извођењу демонстрационог огледа у сточарској производњи	0-4		40,83
3.	Мас-медији			
3.1.	ТВ наступ	2-12		6,81
3.2.	Радио наступ	2-12		5,44
3.3.	Текст на порталу ПССС Србије	2-6		4,08
3.4	Локални билтен		12	
3.4.1.	Текст у локалном билтену	2-12		4,08
3.5.	Текст у новинама или пољопривредном часопису	2-12		6,81

4.	Праћење, прикупљање и дисеминација података			
4.1.	СТИПС			
4.1.1.	Извештај који не укључује кванташке пијаце		432	0,68
4.1.2.	Извештај који укључује кванташке пијаце		536	0,68
4.1.3.	Слање СМС поруке са ценама производа	0-1440		0,05
4.2.	Праћење и извештавање у ратарству (извештај)		45	1,63
4.3.	Праћење и извештавање у воћарству (извештај)		39	1,63
4.4.	<i>FADN</i>			
4.4.1.	<i>FADN</i> пољопривредна газдинства	0-10	16-70	
4.4.2.	Посета <i>FADN</i> пољопривредном газдинству	0-40	64-280	8,17
4.4.3.	Координирање радом саветодаваца у вези са <i>FADN-ом</i> у оквиру ПССС	≥ 3		10,00
4.5.	www.agroponuda.com (извештај)	24-48		0,68

ПССС доноси план активности за текућу годину, којим предвиђа обим активности из Табеле 2. за сваког саветодавца, тако да реализацијом тих активности сваки саветодавац треба да оствари најмање 1.600 бодова.

ПССС планом активности предвиђа врсту, број и време реализације активности за сваког саветодавца. Саветодавац реализацијом активности у оквиру сваког квартала треба да оствари 20–30% од укупног броја бодова (320–480 бодова), при чему преглед реализованих активности на крају године треба у потпуности да одговара плану активности према врсти и броју активности. Реализоване активности преко предвиђеног максимума неће бити вредноване.

ПССС може да изврши измену плана активности у случају ванредних појава (елементарне непогоде и заразне болести), или у случају повећања или смањења броја запослених саветодаваца у току године, само уз сагласност Министарства уколико достави одговарајуће доказе и образложење.

1. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом индивидуалних метода рада

ПССС издаје потврду о оствареној сарадњи са пољопривредним произвођачем на захтев пољопривредног произвођача, која је потписана од стране овлашћеног лица и оверена печатом и на којој је наведен остварен начин сарадње.

1) Саветодавни послови са одабраним пољопривредним газдинствима

Саветодавац за област сточарства, ратарства, воћарства и повртарства прати 20 до 40 одабраних пољопривредних газдинстава и свако посећује најмање четири пута у току године.

Саветодавац за област механизације, мелиорације, технологије производње, агрономије, заштите биља, органске производње и руралног развоја прати 20 до 40 газдинстава која су одабрана пољопривредна газдинстава за саветодавце из области сточарства, ратарства, воћарства и повртарства и свако посећује најмање четири пута у току године. Ова газдинства су распоређена на подручју на којем се обављају саветодавни послови, на такав начин да њихов број буде у пропорцији са бројем одабраних газдинстава за поједине општине, односно градове из Табеле 3.

За свако одабрано газдинство се израђује план развоја са тачно утврђеним циљевима који се желе постићи током годишњег периода сарадње, као и током периода укупне сарадње.

Посета одабраном пољопривредном газдинству траје до четири радна сата.

Саветодавац у току године обавља саветодавне послове са одабраним пољопривредним газдинствима и кроз сарадњу у просторијама ПССС, путем телефона или електронске поште или тако што остварује непосредни контакт са пољопривредним произвођачима у ПССС, при чему максималан број ових контаката износи 160 на годишњем нивоу.

Саветодавци који прате одабрано пољопривредно газдинство, заједнички израђују бруто маржу за то газдинство, на основу тачно дефинисаних параметара садржаних у обрасцу „Калкулација бруто марже”, које ПССС-у доставља Овлашћена организација.

Бруто маржа се израчунава за следеће линије производње:

- у ратарско-повртарској производњи за линије производње соје или сунцокрета,
- у воћарско-виноградарској производњи за линије производње вишње или малине,
- у сточарској производњи за производњу јагњећег меса или производњу товних јунади.

Уколико на пољопривредном газдинству које прати као одабрано нема линија производње наведених у ставу 7. овог пододељка, саветодавац израђује бруто маржу за следеће линије производње:

- у ратарско-повртарској производњи за линије производње кукуруза за силажу и луцерку,
- у воћарско-виноградарској производњи за линије производње брескве, грожђа, јабуке и шљиве,
- у сточарској производњи за производњу меда или млека.

Уколико на одабраном пољопривредном газдинству у структури нема линија производње наведених у ст. 7. и 8. овог пододељка саветодавац има обавезу да изради бруто маржу за специјализовану производњу, односно доминантну производњу на том газдинству.

Табела 3. Број одабраних пољопривредних газдинстава за подручје на којем се обављају саветодавни послови

Редни број	Подручје на којем се обављају саветодавни послови (град/општина)	Минималан број одабраних пољ. газдинстава	Максималан број одабраних пољ. газдинстава
1.	град Ниш	22	29
2.	Алексинач	38	70
3.	Гацин Хан	10	11
4.	Дољевац	5	7
5.	Мерошина	25	30
6.	Ражањ	25	41
7.	Сврљиг	19	29
8.	град Ваљево	52	78
9.	Лајковац	9	14
10.	Љиг	19	30
11.	Мионица	23	35
12.	Осечина	25	37
13.	Уб	39	58
14.	град Врање	56	80
15.	Босилеград	6	7
16.	Бујановац	12	20
17.	Владичин Хан	14	20
18.	Прешево	14	20
19.	Сурдулица	12	26
20.	Трговиште	5	7

21.	град Краљево	36	54
22.	Врњачка Бања	10	15
23.	Рашка	14	20
24.	Ивањица	14	20
25.	град Јагодина	63	84
26.	Деспотовац	19	37
27.	Параћин	40	61
28.	Рековац	39	60
29.	Ћуприја	20	30
30.	Свилајнац	34	51
31.	Младеновац	55	83
32.	Барајево	18	27
33.	Вождовац	5	7
34.	Лазаревац	25	37
35.	Раковица	3	6
36.	Сопот	30	45
37.	Чукарица	8	12
38.	Звечан	7	9
39.	Зубин Поток	16	24
40.	Лепосавић	49	71
41.	енклаве у општинама: Вучитрн и Србица	1	4
42.	град Крагујевац	54	81
43.	Аранђеловац	23	35
44.	Баточина	9	14
45.	Кнић	25	38
46.	Лапово	2	3

47.	Топола	33	50
48.	Рача	21	32
49.	град Крушевац	46	69
50.	Александровац	19	29
51.	Брус	33	50
52.	Варварин	16	24
53.	Трстеник	24	37
54.	Ћићевац	4	6
55.	град Лесковац	73	109
56.	Бојник	14	21
57.	Власотинце	20	29
58.	Лебане	29	44
59.	Медвеђа	5	8
60.	Црна Трава	4	5
61.	град Ужице	27	40
62.	Бајина Башта	24	35
63.	Косјерић	21	32
64.	Нова Варош	22	33
65.	Прибој	14	21
66.	Пријеполје	21	32
67.	Чајетина	19	28
68.	Пожега	19	29
69.	Неготин	47	70
70.	Бор	45	67
71.	Кладово	9	14
72.	Мајданпек	20	30
73.	Нови Пазар	30	50

74.	Сјеница	58	85
75.	Тугин	32	45
76.	град Чачак	31	46
77.	Ариље	19	28
78.	Горњи Милановац	45	68
79.	Лучани	25	39
80.	Бабушница	15	23
81.	Бела Планка	16	25
82.	Димитровград	22	31
83.	Пирот	68	102
84.	град Смедерево	51	77
85.	Велика Плана	33	49
86.	Смедеревска Паланка	60	90
87.	град Пожаревац	28	38
88.	Велико Градиште	22	32
89.	Голубац	8	15
90.	Жабари	16	26
91.	Жагубица	14	23
92.	Кучево	10	18
93.	Мало Црниће	18	31
94.	Петровац на Млави	28	33
95.	град Шабац	64	95
96.	Богатић	34	51
97.	Владимирци	25	38
98.	Коцељева	22	33
99.	Блаце	28	43

100.	Житорађа	15	22
101.	Куршумлија	47	71
102.	Прокупље	30	44
103.	град Зајечар	30	45
104.	Бољевац	18	27
105.	Књажевац	32	48
106.	Соко Бања	40	60
107.	Земун	7	10
108.	Нови Београд	1	3
109.	Палилула	7	10
110.	Сурчин	10	14
111.	Гроцка	13	20
112.	Обреновац	34	49
113.	град Лозница	34	51
114.	Крупањ	43	63
115.	Љубовија	34	52
116.	Мали Зворник	9	14
117.	УКУПНО	2904	4358

Представљен број одабраних пољопривредних газдинстава за подручје на којем се обављају саветодавни послови из Табеле 3. одговара предвиђеном броју саветодаваца из Табеле 1. и може да се мења само уз сагласност Министарства пропорционално броју саветодаваца.

2) Саветодавни послови са пољопривредним газдинством које учествује у саветодавном модулу

Саветодавни модул представља начин обављања саветодавних послова, односно скуп активности које се спроводе ради решавања приоритетних задатака у појединим областима пољопривредне производње.

У реализацији саветодавног модула учествују газдинства из редова одабраних, *FADN* и/или осталих пољопривредних газдинстава, а посете овим газдинствима вреднују се са другачијим бројем бодова у односу на посете одабраним газдинствима, *FADN* или осталим пољопривредним газдинствима која не учествују у саветодавном модулу у складу са Табелом 2. Преглед, обим и бодовање саветодавних активности.

Саветодавац реализује саветодавни модул у сарадњи са Овлашћеном организацијом по тачно утврђеној методологији и податке о активностима бележи у одговарајуће обрасце.

У развијању саветодавног модула учествују три пољопривредна саветодаваца, два представника Овлашћене организације и стручњаци из области пољопривреде у којој се спроводи овај модул, при чему се одабир пољопривредних саветодаваца врши на основу предлога Овлашћене организације.

Током године биће реализована три саветодавна модула:

- 1) „Повећање квалитета млека применом добре хигијенске праксе на пољопривредним газдинствима”;
- 2) Унапређење биљне производње применом добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља”;
- 3) „Примена добре хигијенске праксе у производњи малине”.

1) Саветодавни модул „Повећање квалитета млека применом добре хигијенске праксе на пољопривредним газдинствима”

Саветодавни модул „Повећање квалитета млека применом добре хигијенске праксе на пољопривредним газдинствима” је скуп активности који спроводи саветодавац, који је у ПССС ангажован за област сточарства, у циљу унапређења квалитета млека и повећање његове вредности. Пољопривредни саветодавац спроводи саветодавни модул на пољопривредним газдинствима која су претходне године учествовала у реализацији модула, као и на десет нових пољопривредних газдинстава која су типична за подручје на коме ПССС обавља саветодавне послове са доминантном производњом млека, а која поседују лактофриз и најмање један апарат за машинску мужу.

Активности саветодавца на реализацији саветодавног модула су:

- избор нових пољопривредних газдинстава,
- обилазак пољопривредних газдинстава која су учествовала у реализацији модула у 2017. години једанпут у току године,
- обилазак нових пољопривредних газдинстава два пута у току године, и то први пут током првог или другог квартала, а други пут почетком четвртог квартала,
- достављање правилника који ближе уређују област квалитета сировог млека и област која се тиче снабдевања потрошача малим количинама примарних производа животињског порекла произведених код малих субјеката у пословању храном животињског порекла свим пољопривредним газдинствима која учествују у реализацији саветодавног модула при првом обиласку и упознавање произвођача са њиховим садржајем,
- узорковање млека за лабораторијску анализу квалитета млека (укупан број микроорганизама и соматских ћелија) приликом обилазака,
- анализа добијених резултата кроз израду појединачног завршног извештаја и препорука за даљи рад за свако пољопривредно газдинство,

- презентација добијених резултата саветодавног модула применом групних метода саветодавног рада,
- дисеминација резултата.

2) Саветодавни модул „Унапређење биљне производње применом добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља”

Саветодавни модул „Унапређење биљне производње применом добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља” је скуп активности које спроводи саветодавац који је у ПССС ангажован за област заштите биља у циљу унапређења производње јабуке, кромпира и купуса на пољопривредним газдинствима.

Модул се спроводи на пољопривредним газдинствима која се баве производњом јабуке, кромпира или купуса. У циљу реализације модула, односно спровођења добре пољопривредне праксе и контроле остатака пестицида у плодовима, сваки саветодавац који је у ПССС ангажован за област заштите биља бира најмање пет пољопривредних газдинстава. Препоручена површине пољопривредног газдинстава је од 0,3 до 5 ha под засадом јабуке, од 0,2 ha до 3 ha са производњом кромпира и купуса. Приликом избора пољопривредног газдинства које се бави производњом кромпира препорука је да се парцеле налазе испод 400 m надморске висине.

Ова газдинства саветодавац посећује осам пута за производњу јабуке, шест пута за производњу кромпира и четири пута за производњу купуса.

Коначну листу пољопривредних газдинстава која учествују у саветодавном модулу потврђују пољопривредни саветодавци, представници Овлашћене организације и стручњаци, који су учествовали у развијању саветодавног модула.

Активности у развијању саветодавног модула су:

- дефинисање циљева и резултата спровођења саветодавног модула,
- израда методологије за реализацију саветодавног модула којом се дефинише начин извођења активности саветодаваца, обрасци у којима се бележе подаци о пољопривредним газдинствима и остварени резултати током реализације модула и рокови за спровођење одређених активности,
- израда упутства за спровођење модула саветодавцима и произвођачима, односно за учеснике саветодавног модула,
- дистрибуција методологије ПССС и дистрибуција упутства преко портала ПССС,
- обилазак најмање једног пољопривредног газдинстава које је у модулу, за сваку ПССС, у циљу праћења реализације модула,
- анализа прикупљених података и израда препорука за корективне мере,
- припрема и израда укупно 10.000 флајера са процедурама добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља у производњи јабуке, кромпира и купуса, за сваку биљну врсту, који ће се дистрибуирати пољопривредним произвођачима преко ПССС,

- анализа добијених резултата и израда појединачних извештаја,
- израда завршног извештаја који се доставља Министарству и свим ПССС,
- презентација резултата саветодавног модула,
- израда писаног материјала о искуствима саветодавног модула за 2.000 пољопривредних произвођача.

Активности саветодавца на реализацији саветодавног модула су:

- дистрибуција 10.000 флајера, са посебним процедурама добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља у производњи јабуке, кромпира и купуса на пољопривредним газдинствима,
- предлог за избор најмање пет пољопривредних газдинстава на којима ће се примењивати добра пољопривредна пракса (ДПП) у заштити биља у производњи јабуке, кромпира и купуса,
- давање препоруке и предлога за спровођење добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља у производњи јабуке, кромпира и купуса и праћење њиховог спровођења приликом посете пољопривредних газдинстава,
- узимање узорка плодова за лабораторијску анализу на остатке пестицида са сваког пољопривредног газдинства које учествује у реализацији саветодавног модула,
- узимање по једног случајног узорка плодова јабуке, купуса и кромпира за сваку ПССС ради лабораторијске анализе на остатке пестицида,
- учествовање у изради појединачног и завршног извештаја за свако пољопривредно газдинство које је учествовало у саветодавном модулу,
- презентација добијених резултата саветодавног модула применом групних метода саветодавног рада,
- дисеминација резултата модула.

3) Саветодавни модул „Примена добре хигијенске праксе у производњи малине”

Саветодавни модул „Примена добре хигијенске праксе у производњи малине” је скуп активности који спроводи саветодавац, који је у ПССС ангажован за област воћарства у циљу унапређења производње малине на пољопривредним газдинствима која се баве производњом малине. У циљу реализације модула, односно спровођења добре хигијенске праксе и контроле хигијенске исправности плодова, сваки саветодавац ће одабрати најмање пет пољопривредних газдинстава са препорученом површином од најмање 0,5 ha под малином. За подручја где гајење малине није типично минимална површина је 0,10 ha.

Ова газдинства саветодавац посећује најмање четири пута у сезони бербе малине.

Активности у развијању саветодавног модула су:

- дефинисање циљева и резултата спровођења саветодавног модула,

- израда методологије за реализацију саветодавног модула којом се дефинише начин извођења активности саветодаваца, обрасци у којима се бележе подаци о пољопривредним газдинствима и остварени резултати током реализације модула и рокови за спровођење одређених активности,
- израда упутства за спровођење добре хигијенске праксе саветодавцима и произвођачима, односно за учеснике саветодавног модула,
- дистрибуција методологије ПССС и дистрибуција упутства преко портала ПССС,
- обилазак најмање једног пољопривредног газдинстава које је у модулу, за сваку ПССС, у циљу праћења реализације модула,
- анализа прикупљених података и израда препорука за корективне мере,
- припрема и израда 10.000 флајера са процедурама добре хигијенске праксе у производњи малине који ће се дистрибуирати пољопривредним произвођачима преко ПССС,
- анализа добијених резултата и израда појединачних извештаја,
- израда завршног извештаја који се доставља Министарству и свим ПССС,
- презентација резултата саветодавног модула,
- израда писаног материјала из области саветодавног модула за 2.000 пољопривредних произвођача.

Активности саветодавца на реализацији саветодавног модула су:

- предлог за избор најмање пет пољопривредних газдинстава на којима ће се примењивати добра хигијенска пракса и вршити контрола хигијенске исправности плодова малине,
- дистрибуција 10.000 флајера за спровођење добре хигијенске праксе на пољопривредним газдинствима,
- узорковање и одношење узорака на микробиолошку анализу која се спроводи у циљу утврђивања тренутног стања микробиолошке исправности свежих плодова малине (*Escherichia coli*, *Salmonela* sp. и норовирус). Саветодавац узима десет узорака свеже малине, непосредно после бербе, од чега је најмање пет узорака потиче са газдинстава које не учествује у модулу. Микробиолошка анализа на присуство (*Escherichia coli*, *Salmonela* sp.) врши се у свим узетим узорцима, а на присуство норовируса у збирном узорку који се формира за једну ПССС,
- понављање узорковања у случају позитивних резултата на присуство *Escherichia coli*, *Salmonela* sp. и норовируса на пољопривредним газдинствима која учествују у саветодавном модулу и одношења узорака свеже малине на поновљену микробиолошку анализу,
- узорковање и одношење узорака воде на микробиолошку анализу у случају да и након примене корективних мера, узорци малине буду позитивни на присуство *Escherichia coli*, *Salmonela* sp. и норовирус, а да пољопривредно газдинство наводњава засад,
- давање препоруке и предлоге за спровођење добре хигијенске праксе у берби малине и праћење њиховог спровођење приликом обиласка пољопривредног газдинства,

- учествовање у изради појединачног и завршног извештаја за свако пољопривредно газдинство из саветодавног модула,
- презентација добијених резултата саветодавног модула применом индивидуалних и групних метода саветодавног рада,
- дисеминација резултата модула.

3) Саветодавни послови са осталим пољопривредним газдинствима

Саветодавац у току године сарађује са најмање 40 осталих пољопривредних газдинстава (која нису одабрана), тако што их посећује од 40 до 120 пута у току године, при чему посета пољопривредном газдинству може да траје до три радна сата.

Саветодавац у току године обавља саветодавне послове са најмање 80 пољопривредних газдинстава (која нису одабрана), тако што остварује један до четири контакта са истим пољопривредним произвођачем, и то путем непосредног контакта или путем телефона и/или електронске поште, при чему максималан број контаката са пољопривредним произвођачима износи 320 на годишњем нивоу.

Непосредни контакт са пољопривредним газдинствима саветодавац остварује у просторијама ПССС или у просторијама општина, односно њених месних заједница. Једна ПССС обавља саветодавне послове у просторијама општине, односно њених месних заједница на територији једне општине, уз прибављање њене сагласности највише три радна дана у току године.

4) Саветодавни послови као помоћ при попуњавању формулара и апликационих образаца и у изради једноставних пословних планова

Саветодавац пружа помоћ пољопривредним произвођачима при попуњавању формулара и апликационих образаца, као и у изради једноставних пословних планова приликом конкурисања или подношења захтева за коришћење средстава у складу са законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју и приликом конкурисања за друге изворе финансирања. У изради једноставних пословних планова учествују највише један аутор и један коаутор.

Максималан број формулара и апликационих образаца у чијем попуњавању пољопривредном произвођачу саветодавац пружа помоћ је 500.

Максималан број једноставних пословних планова и других докумената у чијој изради пољопривредном произвођачу саветодавац пружа помоћ је 20.

5) Саветодавни послови као помоћ при укључивању пољопривредних произвођача у коришћење података

Прогнозно-извештајног система Србије

Саветодавац који је у ПССС ангажован за област заштите биља пружа помоћ пољопривредним произвођачима да користе сервис слања бесплатних SMS препорука које пружа Прогнозно-извештајна служба Србије (у даљем тексту: ПИС) у следећим областима пољопривреде: ратарству, повртарству, воћарству и виноградарству.

Саветодавац пружа помоћ при попуњавању захтева за пријем SMS препорука ПИС.

2. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом групних метода рада

ПССС спроводи групне методе рада (предавање, трибине, радионице и зимске школе) у складу са Годишњим планом усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача који укључује и план одржавања годишњег семинара саветодаваца.

ПССС издаје потврду за сваки час стручне обуке за остваривање право на ИПАРД подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава, у оквиру ИПАРД програма за Републику Србију за период 2014–2020. године. У потврди се наводи који час стручне обуке је похађан и иста је потписана од стране овлашћеног лица и оверена печатом.

Табела 4. Број предавања и трибина који треба да се одржи на подручју на којем се обављају саветодавни послови

Ред. број	Подручје на којем се обављају саветодавни послови (град/општина)	Број одржаних предавања		Број трибина	
		Минималан број	Максималан број	Минималан број	Максималан број
1.	град Ниш	6	8	8	10
2.	Алексинач	10	19	13	25
3.	Гацин Хан	3	3	4	4
4.	Дољевац	1	2	2	2
5.	Мерошина	7	8	9	11
6.	Ражањ	7	12	9	14
7.	Сврљиг	5	8	7	10
8.	град Ваљево	14	20	17	26
9.	Лајковац	2	4	3	5
10.	Љиг	5	8	6	10
11.	Мионица	6	9	8	12
12.	Осечина	7	10	8	12
13.	Уб	10	15	13	19
14.	град Врање	14	21	18	26
15.	Босилеград	2	2	2	2

16.	Бујановац	3	5	4	7
17.	Владичин Хан	4	5	4	7
18.	Прешево	4	5	4	7
19.	Сурдулица	3	7	4	8
20.	Трговиште	1	2	2	2
21.	град Краљево	18	26	22	33
22.	Врњачка Бања	5	7	6	9
23.	Рашка	7	10	8	12
24.	Ивањица	7	10	8	12
25.	град Јагодина	14	19	18	24
26.	Деспотовац	6	8	7	11
27.	Параћин	10	14	12	17
28.	Рековац	7	13	9	17
29.	Ћуприја	4	7	6	9
30.	Свилајнац	8	11	10	15
31.	Младеновац	13	20	17	26
32.	Барајево	4	7	6	8
33.	Вождовац	1	2	1	2
34.	Лазаревац	6	9	8	12
35.	Раковица	1	1	1	2
36.	Сопот	7	11	9	14
37.	Чукарица	2	3	2	4
38.	Звечан	2	3	3	4
39.	Зубин Поток	5	7	6	9
40.	Лепосавић	15	22	19	28

41.	енклаве у општинама: Вучитрн и Србица	0	1	0	2
42.	град Крагујевац	16	23	20	30
43.	Аранђеловац	7	10	8	13
44.	Баточина	3	4	3	5
45.	Кнић	7	11	9	14
46.	Лапово	0	1	1	1
47.	Топола	10	14	12	18
48.	Рача	6	9	8	12
49.	град Крушевац	14	21	18	27
50.	Александровац	6	9	7	11
51.	Брус	10	15	13	20
52.	Варварин	5	7	6	9
53.	Трстеник	7	11	9	15
54.	Ћићевац	1	2	2	2
55.	град Лесковац	24	37	28	42
56.	Бојник	5	7	6	8
57.	Власотинце	7	10	8	11
58.	Лебане	10	15	11	17
59.	Медвеђа	2	3	2	3
60.	Црна Трава	1	2	1	2
61.	град Ужице	8	12	9	13
62.	Бајина Башта	7	10	8	12
63.	Косјерић	6	9	7	11
64.	Нова Варош	6	10	7	11
65.	Прибој	4	6	5	7

66.	Пријепоље	6	9	7	11
67.	Чајетина	5	8	6	9
68.	Пожега	6	8	6	10
69.	Неготин	16	23	20	29
70.	Бор	15	22	19	28
71.	Кладово	3	5	4	6
72.	Мајданпек	7	10	8	13
73.	Нови Пазар	7	11	8	14
74.	Сјеница	13	19	16	24
75.	Тутин	7	10	9	13
76.	град Чачак	10	15	13	19
77.	Ариље	6	9	8	12
78.	Горњи Милановац	15	22	19	29
79.	Лучани	8	13	11	16
80.	Бабушница	4	6	5	8
81.	Бела Планка	4	6	5	8
82.	Димитровград	6	8	7	10
83.	Пирот	17	26	22	33
84.	град Смедерево	14	21	18	27
85.	Велика Плана	9	13	11	17
86.	Смедеревска Паланка	17	25	21	32
87.	град Пожаревац	10	13	12	16
88.	Велико Градиште	7	11	9	14
89.	Голубац	3	5	3	6
90.	Жабари	5	9	7	11

91.	Жагубица	5	8	6	10
92.	Кучево	3	6	4	8
93.	Мало Црниће	6	10	8	13
94.	Петровац на Млави	9	11	12	14
95.	град Шабац	21	32	27	41
96.	Богатић	11	17	14	22
97.	Владимирци	8	13	11	16
98.	Коцељева	7	11	9	14
99.	Блаце	8	13	11	16
100.	Житорађа	4	6	6	8
101.	Куршумлија	14	21	17	27
102.	Прокупље	9	13	11	16
103.	град Зајечар	11	17	14	21
104.	Бољевац	6	10	8	13
105.	Књажевац	12	18	15	22
106.	Соко Бања	15	22	19	28
107.	Земун	3	4	4	5
108.	Нови Београд	0	1	1	2
109.	Палилула	3	4	4	5
110.	Сурчин	4	6	5	8
111.	Гроцка	6	9	7	11
112.	Обреновац	15	21	19	27
113.	град Лозница	9	13	11	17
114.	Крупањ	11	16	14	21
115.	Љубовија	9	13	11	17
116.	Мали Зворник	2	4	3	5
117.	УКУПНО	859	1.288	1.076	1.625

Представљен број предавања и трибина који треба да одрже ПССС на подручју на којем се обављају саветодавни послови из Табеле 4. одговара предвиђеном броју саветодаваца из Табеле 1. и може да се мења само уз сагласност Министарства пропорционално броју саветодаваца.

Саветодавац кроз рад са земљорадничким задругама, удружењима и асоцијацијама и/или кроз предавања, радионице и трибине треба да обради теме које су биле обухваћене Планом усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за 2017. годину, а које је саветодавац похађао кроз едукативне модуле.

Саветодавац на предавањима, радионицама и трибинама обавештава пољопривредне произвођаче о користима које пољопривредна газдинства остварују уколико су одабрана газдинства пољопривредних саветодаваца и евидентира све заинтересоване за овај вид сарадње.

Саветодавац на предавањима, радионицама и трибинама анкетира пољопривредне произвођаче:

- о темама из области пољопривреде и руралног развоја за које су заинтересовани;
- о потреби оглашавања пољопривредних производа на порталу www.agoponuda.com, ради продаје истих;
- о потреби да буде информисан сваке недеље о кретању цене за одређене врсте пољопривредних производа.

ПССС у току једног радног дана, на територији насељеног места може да одржи највише једно предавање или трибину.

ПССС у току једног радног дана не може да одржи више од три активности из групних метода рада (предавања и трибина).

1) Саветодавни послови са земљорадничким задругама

Планом активности, у складу са Табелом 2, ПССС представља једну до 12 одабраних земљорадничких задруга, чији ће рад пратити на подручју на коме се обављају саветодавни послови.

Сваку од одабраних земљорадничких задруга, саветодавац ангажован на овим пословима, посећује четири пута годишње.

2) Рад са удружењима и асоцијацијама

Саветодавац сарађује са најмање једним регистрованим удружењем или асоцијацијом, при чему је у обавези да са најмање три члана удружења или асоцијације одржи састанак најмање једном током два квартала, са темом из делокруга рада удружења, односно асоцијације.

Саветодавац треба да представи пољопривредним произвођачима, члановима удружења, могућност коришћења сервиса слања бесплатних *SMS* препорука које пружа ПИС.

Рад са удружењима и/или асоцијацијама, објављује се на порталу ПССС Србије три дана пре одржавања активности (датум, време и место одржавања, тема састанака).

После састанка са пољопривредним произвођачима, у року од пет дана постављају се подаци о одржаном скупу на порталу ПССС Србије (датум, време и место одржавања, тема састанка и списак присутних пољопривредних произвођача).

3) Предавање

Саветодавац треба да одржи седам до 16 предавања у току године, а предавање се одржава за најмање пет заинтересованих учесника по предавачу. Свака ПССС у оквиру својих предавања треба да обради најмање по једну тему из области:

- 1) руралног развоја са посебним освртом на претприступне фондове ЕУ за рурални развој – *IPARD (Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development)*, при чему је тема јасно дефинисана и препоручена од Министарства;
- 2) подршке интересном удруживању, развоју и ревитализацији земљорадничког задругарства;
- 3) органске производње;
- 4) заштите биља, при чему је тема јасно назначена и препоручена од ПИС-а;
- 5) агроекономије са посебним освртом на ПДВ, трошкове на пољопривредном газдинству, рачуноводство, осигурање усева и кредите у пољопривреди;
- 6) диверзификације прихода на пољопривредном газдинству;
- 7) прераде;
- 8) „Повећање квалитета млека применом добре хигијенске праксе на пољопривредним газдинствима”;
- 9) „Унапређење биљне производње применом добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља”;
- 10) „Примена добре хигијенске праксе у производњи малине”.

Свака ПССС треба да одржи најмање једно предавање у сарадњи са локалном самоуправом са подручја на којем обавља саветодавне послове.

ПССС писаним путем обавештава локалну самоуправу са подручја на којем ПССС обављања саветодавне послове о одржавању предавања.

ПССС Ниш, Врање, Јагодина, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Неготин, Пирот, Смедерево, Прокупље, Младеновац, Ваљево и службе које покривају територије општина Књажевац и Гроцка, поред наведених предавања, треба да одрже најмање једно предавање о неопходности и начину уписа произвођача грожђа у Виноградарски регистар, као и начину годишње пријаве производње грожђа у складу са законом којим се уређује вино.

4) Трибина

Саветодавац организовањем јавне трибине за групу пољопривредних произвођача, која не може бити мања од пет учесника, промовише мере аграрне политике, руралног развоја, мере *IPARD* програма, као и друге теме за које Министарство искаже потребу.

Свака ПССС треба да одржи најмање једну трибину у сарадњи са локалном самоуправом са подручја на којем обавља саветодавне послове.

ПССС писаним путем обавештава локалну самоуправу са подручја на којем ПССС обављања саветодавне послове о одржавању трибина.

Саветодавац треба да одржи три до 11 трибина.

5) Радионица

Саветодавац одржава најмање једну радионицу у току године са најмање пет пољопривредних произвођача. Уколико саветодавац одржава већи број радионица од једне у обавези је да исте организује на територији различитих општина.

ПССС може да направи видео запис о реализованој радионици са територије на којој обавља саветодавне послове, уколико има сагласност свих учесника радионице за објављивање, односно емитовање снимљеног материјала.

6) Зимска школа

ПССС организује једну зимску школу за пољопривредне произвођаче.

Сваки саветодавац је обавезан да припреми и одржи једну до три теме за зимску школу.

У оквиру зимске школе обавезна је најмање по једна тема из области:

- 1) руралног развоја са посебним освртом на претприступне фондове ЕУ за рурални развој – *IPARD (Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development)*, при чему је тема јасно дефинисана и препоручена од Министарства;
- 2) подршке интересном удруживању, развоју и ревитализацији земљорадничког задругарства;
- 3) органске производње;
- 4) заштите биља, са темом која је јасно назначена и препоручена од ПИС-а;
- 5) агроекономије са посебним освртом на ПДВ, трошкове на пољопривредном газдинству, рачуноводство, осигурање усева и кредите у пољопривреди;
- 6) диверзификације прихода на пољопривредном газдинству;
- 7) прераде;
- 8) „Повећање квалитета млека применом добре хигијенске праксе на пољопривредним газдинствима”;
- 9) „Унапређење биљне производње применом добре пољопривредне праксе (ДПП) у заштити биља”;
- 10) „Примена добре хигијенске праксе у производњи малине”.

ПССС Ниш, Врање, Јагодина, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Неготин, Пирот, Смедерево, Прокупље, Младеновац, Ваљево и службе које покривају територије општина Књажевац и Гроцка, поред наведених области, треба да обраде најмање једну тему из области о

неопходности и начину уписа произвођача грожђа у Виноградарски регистар, као и начину годишње пријаве производње грожђа у складу са законом којим се уређује вино.

7) Огледно газдинство

Саветодавац води једно пољопривредно газдинство које служи као огледно (показно) газдинство јер су на њему видљиви резултати саветодавног рада и организује један обилазак огледног газдинства за пољопривредне произвођаче и друга лица (најмање пет заинтересованих).

ПССС може да организује и једну посету огледном газдинству за групу деце (најмање десет заинтересованих) из основних или средњих школа.

ПССС може да направи видео запис о реализованој посети огледном газдинству са територије на којој обавља саветодавне послове, уколико има сагласност власника огледног газдинства и свих заинтересованих лица за које је организован обилазак за објављивање, односно емитовање снимљеног материјала.

8) Демонстрациони оглед

У циљу унапређења пољопривредне производње ПССС реализује демонстрациони оглед у сточарској производњи и/или биљној производњи (у сарадњи са произвођачима семена и/или средстава за заштиту биља).

Активности које се спроводе током реализације демонстрационог огледа у сточарској производњи су: обилазак, одабир, контрола говеда, оваца и коза на пољопривредним газдинствима која су потенцијални излагачи стоке, као и давање упутстава за постизање изложбене кондиције грла.

Саветодавац прикупља податке за каталог изложених грла, врши медијску промоцију изложбе, учествује у организацији транспорта и припреми изложбеног простора за грла, учествује у одржавању изложбе и сачињава извештај после одржавања.

У организовању и извођењу демонстрационог огледа у сточарској производњи могу учествовати највише два саветодавца.

ПССС може реализовати један демонстрациони оглед у биљној производњи и самостално.

Демонстрациони, макро оглед треба поставити и реализовати тако да се обезбеди упоредивост добијених резултата.

Извођење демонстрационих сортних огледа у ратарству и повртарству врши се коришћењем различитих сорти/хибрида од најмање три произвођача семена исте врсте, осим у случајевима када на тржишту не постоји понуда законом предвиђеног броја произвођача семена. Резултати демонстрационих сортних огледа у биљној производњи јавно се презентују организовањем манифестације „Дани поља”.

Број манифестација „Дани поља” и/или демонстрационог огледа у сточарској производњи, које организује ПССС, је једна до пет.

3. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом мас-медија

1) Телевизијски наступ

Саветодавац у току године има два до 12 наступа на телевизији. Свака ПССС треба да има најмање један телевизијски наступ са темом из области:

- 1) руралног развоја са посебним освртом на претприступне фондове ЕУ за рурални развој – *IPARD*;
- 2) подршке интересном удруживању, развоју и ревитализацији земљорадничког задругарства;
- 3) органске производње;
- 4) заштите биља, са темом која је јасно назначена и препоручена од ПИС-а.

ПССС Ниш, Врање, Јагодина, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Неготин, Пирот, Смедерево, Прокупље, Младеновац, Ваљево и службе које покривају територије општина Књажевац и Гроцка, поред наведених наступа, треба да имају најмање један телевизијски наступ о неопходности и начину уписа произвођача грожђа у Виноградарски регистар, као и начину годишње пријаве производње грожђа у складу са законом којим се уређује вино.

2) Радио наступ

Саветодавац у току године има два до 12 наступа на радију. Свака ПССС треба да има најмање један радио наступ са темом из области:

- 1) руралног развоја са посебним освртом на претприступне фондове ЕУ за рурални развој – *IPARD*;
- 2) подршке интересном удруживању, развоју и ревитализацији земљорадничког задругарства;
- 3) органске производње;
- 4) заштите биља, са темом која је јасно назначена и препоручена од ПИС-а.

ПССС Ниш, Врање, Јагодина, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Неготин, Пирот, Смедерево, Прокупље, Младеновац, Ваљево и службе које покривају територије општина Књажевац и Гроцка, поред наведених наступа треба да имају најмање један радио наступ о неопходности и начину уписа произвођача грожђа у Виноградарски регистар, као и начину годишње пријаве производње грожђа у складу са законом којим се уређује вино.

3) Текст на порталу ПССС Србије

Саветодавац у току године на порталу ПССС Србије објављује два до шест прилога (текстова) у виду стручних чланака. ПССС у току године објављује:

- 1) најмање четири текста из области руралног развоја са посебним освртом на претприступне фондове ЕУ за рурални развој – *IPARD* подршке. У текстовима треба да буду представљене активности на промоцији претходно наведене области, које су ПССС и Министарство реализовали или су планирали да их реализују током године;
- 2) најмање по један текст из области: подршке интересном удруживању, развоју и ревитализацији земљорадничког задругарства, органске производње и заштите биља са темом која је јасно назначена и препоручена од ПИС-а.

ПССС Ниш, Врање, Јагодина, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Неготин, Пирот, Смедерево, Прокупље, Младеновац, Ваљево и службе које покривају територије општина Књажевац и Гроцка, поред наведених текстова, треба да имају најмање један текст о неопходности и начину уписа произвођача грожђа у Виноградарски регистар, као и начину годишње пријаве производње грожђа у складу са законом који се уређује вино.

4) Текст у локалном билтену

ПССС у току године објављује најмање два текста у билтену из области:

- 1) руралног развоја са посебним освртом на претприступне фондове ЕУ за рурални развој – *IPARD* подршке. У текстовима треба да буду представљене активности на промоцији претходно наведене области, које су ПССС и Министарство реализовали или су планирали да их реализују током године;
- 2) подршке интересном удруживању, развоју и ревитализацији земљорадничког задругарства;
- 3) заштите биља, са темом која је јасно назначена и препоручена од ПИС-а.

ПССС у току године објављује најмање један текст из области органске производње.

У оквиру локалног билтена врши се промоција портала www.agroponuda.com, а у сваком кварталу објављује се извештај којим се приказују објављене и реализоване понуде за тај период.

ПССС Ниш, Врање, Јагодина, Крагујевац, Крушевац, Лесковац, Неготин, Пирот, Смедерево, Прокупље, Младеновац, Ваљево и службе које покривају територије општина Књажевац и Гроцка, поред наведених текстова, треба да имају најмање један текст о неопходности и начину уписа произвођача грожђа у Виноградарски регистар, као и начину годишње пријаве производње грожђа у складу са законом којим се уређује вино.

5) Текст у новинама или пољопривредном часопису

Саветодавац у току године треба да има два до 12 објављених текстова у новинама или пољопривредном часопису.

4. Праћење, прикупљање и дисеминација података

1) Праћење, прикупљање и дисеминација података за систем тржишних информација у пољопривреди Србије (СТИПС)

Укупан број извештаја који саветодавци треба да доставе ПССС-у је 536 ако извештаји обухватају и извештаје са кванташке пијаце, односно 432 ако извештаји не обухватају извештаје са кванташке пијаце.

Саветодавац обавештава заинтересоване пољопривредне произвођаче о ценама одређене врсте пољопривредних производа, највише пет врста.

Обавештење из става 2. овог пододелка саветодавац шаље сваке недеље пољопривредном произвођачу, у SMS поруци, тако што преузима цене за одређену врсту производа из недељног Националног извештаја Система тржишних информација у пољопривреди Србије, односно са портала www.stips.minpolj.gov.rs.

2) Праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у ратарству

У периоду од фебруара до децембра текуће године, ПССС треба да достави Министарству 45 извештаја о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени површина, стању важнијих пољопривредних усева и прогнози очекиваних приноса важнијих раних и касних усева. Извештаји се достављају попуњавањем образаца на веб апликацији, а који су постављени на веб сајту Републичког завода за статистику. За достављање извештаја о процени очекиваних приноса важнијих раних и каснијих усева ПССС је у обавези да спроведе истраживања.

Обрасци за извештаје попуњавају се по методологији Статистичког завода Европске уније – EUROSTAT (Statistical Office of the European Communities), односно према Упутству за извештавање о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени површина и стању важнијих пољопривредних усева, засада воћака и винове лозе и прогнози приноса и Упутству за спровођење истраживања о очекиваним приносима важнијих каснијих усева, воћа и грожђа и оствареној производњи раних усева и воћа, достављених од стране Републичког завода за статистику.

3) Праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у воћарству и виноградарству

У периоду од почетка марта до краја новембра, ПССС треба да достави 39 извештаја о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени стања засада воћака и винове лозе, напредак према фенолошким фазама и прогнози приноса раног и касног воћа и грожђа. Извештаји се достављају попуњавањем образаца на веб апликацији, а који су постављени на веб сајту Републичког завода за статистику.

За достављање извештаја о процени очекиваних приноса важнијег раног и касног воћа и грожђа ПССС је у обавези да спроведе истраживања.

Обрасци за извештаје попуњавају се по методологији Статистичког завода Европске уније – EUROSTAT, односно према Упутству за извештавање о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени површина и стању важнијих пољопривредних усева, засада воћака и винове лозе и прогнози приноса и Упутству за спровођење истраживања о очекиваним приносима важнијих каснијих усева, воћа и грожђа и оствареној производњи раних усева и воћа, достављених од стране Републичког завода за статистику.

4) Прикупљање и дисеминација података за Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији – FADN (Farm Accountancy Data Network)

Саветодавац задужен за прикупљање и дисеминацију података за Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији – FADN, прикупља податке са шест до десет пољопривредних газдинстава у току године тако што обилази свако пољопривредно газдинство једном квартално. FADN пољопривредна газдинства не могу бити бирана из групе одабраних пољопривредних газдинстава.

Табела 5. Преглед броја саветодаваца и броја *FADN* пољопривредних газдинстава за подручје на коме се обављају саветодавни послови.

Ред. број	Подручје на коме се обављају саветодавни послови	Број ангажованих саветодаваца 2018.	Број <i>FADN</i> пољ. газдинстава
1.	град Ниш, општине: Алексинац, Гацин Хан, Дољевац, Меровина, Ражањ и Сврљиг	6	48
2.	град Ваљево, општине: Лајковац, Љиг, Мионица, Осечина и Уб	7	58
3.	град Врање, општине: Босилеград, Бујановац, Владичин Хан, Прешево, Сурдулица и Трговиште	4	32
4.	град Краљево, општине: Врњачка Бања, Рашка и Ивањица	5	42
5.	град Јагодина, општине: Деспотовац, Параћин, Рековац, Ћуприја и Свилајнац	7	54
6.	општине: Младеновац, Барајево, Вождовац, Лазаревац, Раковица, Сопот и Чукарица	3	30
7.	град Крагујевац, општине: Аранђеловац, Баточина, Кнић, Лапово, Рача и Топола	8	64
8.	град Крушевац, општине: Александровац, Брус, Варварин, Трстеник и Ћићевац	6	52
9.	град Лесковац, општине: Бојник, Власотинце, Лебане, Медвеђа и Црна Трава	6	52
10.	град Ужице, општине: Бајина Башта, Косјерић, Нова Варош, Прибој, Пријеполје, Чајетина и Пожега	5	50
11.	општине: Неготин, Бор, Кладово и Мајданпек	5	42

12.	општине: Нови Пазар, Сјеница и Тутин	4	32
13.	град Чачак, општине: Ариље, Горњи Милановац и Лучани	8	64
14.	општине: Бабушница, Бела Планка, Димитровград и Пирот	2	20
15.	град Смедерево, општине: Велика Плана и Смедеревска Паланка	7	54
16.	град Пожаревац, општине: Велико Градиште, Голубац, Жабари, Жагубица, Кучево, Мало Црниће и Петровац на Млави	9	70
17.	град Шабац, општине: Богатић, Владимирци и Коцељева	7	58
18.	општине: Блаце, Житорађа, Куршумлија и Прокупље	2	20
19.	град Зајечар и општина Бољевац	2	16
20.	општине: Књажевац и Соко Бања	3	30
21.	општине: Земун, Нови Београд, Палилула, Сурчин, Гроцка и Обреновац	5	42
22.	град Лозница, општине: Крупањ, Љубовија и Мали Зворник	4	36
УКУПНО:		115	966

*5) Прикупљање и дисеминација података
за портал www.agroponuda.com*

Саветодавац треба да прикупи и постави на портал www.agroponuda.com од 24 до 48 извештаја о понудама и понуђачима пољопривредних производа у складу са упутством, које доставља Овлашћена организација.

б) Остале активности пољопривредних саветодаваца

Саветодавац обавља и остале саветодавне активности које нису представљене Годишњим програмом за којима пољопривредни произвођачи и Министарство искажу потребу током 2018. године, а у складу су са законом којим се уређује обављање саветодавних послова у области пољопривреде.

III. ИЗВЕШТАВАЊЕ О ИЗВРШЕНИМ САВЕТОДАВНИМ ПОСЛОВИМА, ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ ЕФЕКТА РАДА САВЕТОДАВАЦА

1. Извештавање о извршеним саветодавним пословима

ПССС доставља Министарству и Овлашћеној организацији План активности који је у складу са Годишњим програмом.

Овлашћена организација доставља Министарству План обуке и усавршавања пољопривредних саветодавца и пољопривредних произвођача, који садржи планирани обим и динамику реализације активности у складу са Годишњим програмом.

Саветодавац на почетку сваке недеље уноси извештај о извршеним активностима за протеклу недељу у софтвер.

Овлашћена организација на почетку сваке недеље уноси извештај о извршеним активностима за протеклу недељу у софтвер.

ПССС доставља Овлашћеној организацији квартални извештај о извршеним активностима свих саветодаваца, у електронској и писаној форми, до петог у месецу за претходни квартал. За четврти квартал ПССС доставља Овлашћеној организацији до 2. децембра 2018. године извештај о реализованим активностима за октобар и новембар месец, а на крају тог квартала и цео извештај.

Овлашћена организација доставља Министарству квартални извештај о реализацији саветодавних активности са оценом рада саветодаваца и ПССС-а и квартални извештај о реализацији Плана обуке и усавршавања пољопривредних саветодавца и пољопривредних произвођача, до петнаестог у месецу за претходни квартал.

Овлашћена организација доставља Министарству прелиминарни годишњи извештај о реализацији саветодавних активности са оценом рада саветодаваца и ПССС-а и прелиминарни годишњи извештај о реализацији Плана обуке и усавршавања пољопривредних саветодавца и пољопривредних произвођача из прва три квартала, укључујући и два месеца четвртог квартала (октобар и новембар месец), најкасније до 8. децембра 2018. године, а коначни годишњи извештај о реализацији саветодавних активности са оценом рада саветодаваца и ПССС-а и коначни годишњи извештај о реализацији Плана обуке и усавршавања пољопривредних саветодавца и пољопривредних произвођача, доставља најкасније до 15. јануара 2019. године.

2. Праћење рада

Овлашћена организација ради на одржавању и унапређењу софтвера ради стварања базе података о:

- 1) праћењу и оцењивању ефекта рада саветодаваца, одабраних пољопривредних газдинстава и земљорадничких задруга;
- 2) праћењу броја бодова које су остварили саветодавци и физичка лица похађањем едукативних модула, као и праћењу издатих сертификата у складу са правилником којим се уређују ближи услови за издавање лиценце за обављање саветодавних послова у пољопривреди;

3) праћењу издатих потврда за остваривање права на ИПАРД подстицаје, за стручну обуку у одговарајућем сектору у области пољопривреде.

Овлашћена организација прати реализацију Плана активности саветодаваца и оцењује ефекте њиховог рада, и то:

- 1) увидом у картоне одабраних пољопривредних газдинстава, задруга, удружења и асоцијација;
- 2) увидом у софтвер;
- 3) увидом у портале www.psss.rs и www.agroponuda.rs;
- 4) увидом у радне обрасце и досијеа саветодаваца;
- 5) обиласком одабраних, огледних и осталих пољопривредних газдинстава, задруга, удружења и асоцијација;
- 6) присуством на предавањима, зимским школама, радионицама, трибинама, демонстрационим огледима у сточарској производњи и манифестацијама „Дани поља”;
- 7) учешћем у извођењу најмање једне активности из тачке 6) овог става на подручју обављања саветодавних послова сваке од ПССС.

Овлашћена организација прати и евидентира податке о издатим потврдама од стране ПССС за остваривање право на ИПАРД подстицаје и после остварених 50 часова стручне обуке издаје потврду о успешно реализованој обуци у одговарајућем сектору у области пољопривреде. У потврди се наводе сви часови стручне обуке који су похађани, а иста је потписана од стране овлашћеног лица и оверена печатом.

Овлашћена организација прати рад ПССС у вези са СТИПС-ом тако што:

- 1) прикупља и уноси податке о најмањим, највећим и доминантним ценама;
- 2) сачињава извештаје, укључујући и Национални извештај о кретању цена и ставља их на портал СТИПС-а;
- 3) обрађује прикупљене податке и прави извештај и текст за штампане и електронске медије;
- 4) припрема и штампа билтен за живу стоку, житарице, воће и поврће;
- 5) ажурира вести на порталу СТИПС-а које су директно или индиректно везане за СТИПС и за пољопривредну производњу;
- 6) прикупља и обрађује податке о кретању цена воћа, поврћа и живе стоке у земљама из окружења и земљама ЕУ.

Овлашћена организација прати извршавање послова у вези са *FADN* системом тако што:

- 1) координира и надгледа прикупљање података у предвиђеним роковима и обезбеђује континуитет у раду саветодаваца, укључујући и обилазак *FADN* пољопривредних газдинстава;
- 2) врши пријем попуњених образаца за прикупљање рачуноводствених података пољопривредних газдинстава електронским уносом у *FADN* базу података од канцеларија за прикупљање рачуноводствених података у њиховој надлежности;

- 3) врши проверу података у попуњеним обрасцима који су унети у електронску *FADN* базу података за прикупљање рачуноводствених података пољопривредних газдинстава и достављање проверених података Министарству ради контроле;
- 4) проверава дисеминацију извештаја за пољопривредно газдинство (повратна информација за произвођача);
- 5) организује и учествује на обукама саветодаваца и извештава о реализацији обука (на порталу www.psss.rs);
- 6) обавља остале активности у вези са *FADN* системом, а по налогу Министарства.

Овлашћена организација врши мониторинг послова везаних за извештавање о сезонским пољопривредним радовима и на основу извештаја ПССС у ратарско-повртарској и воћарско-виноградарској производњи формира 84 извештаја за Министарство о сезонским пољопривредним радовима у току године.

3. Оцењивање

Овлашћена организација оцењује ефекте рада саветодаваца и извршених саветодавних активности у складу са Табелом 2. овог програма, а према програму праћења и оцењивања ефеката рада пољопривредних саветодаваца.

На основу прикупљених и обрађених података, Овлашћена организација врши бодовање рада саветодаваца и израђује листу успешности рада саветодаваца и ПССС.

Уколико Овлашћена организација током праћења реализације Плана активности, у делу који се односи на пружање стручних савета, препорука и помоћи применом групних метода рада, кроз одржавање радионица, трибина и предавања, утврди да саветодавац одређене активности није реализовао у складу са Правилником о начину обављања саветодавних послова у пољопривреди, те активности неће бити бодоване, а исте не могу бити надокнађене у складу са Планом активности.

IV. РАЗВОЈ ПССС

У циљу развоја ПССС наставиће се са континуираном едукацијом саветодаваца и промоцијом саветодавног рада.

Овлашћена организација врши обуку и усавршавање саветодаваца, организује семинар и едукације саветодаваца и промовише саветодавне послове ради стварања квалитетнијег и ефикаснијег сервиса за пружање стручних савета, препорука и помоћи пољопривредним произвођачима и другим члановима локалних заједница.

1. Обука и усавршавање саветодаваца

Обука и усавршавање саветодаваца одвија се у складу са годишњим планом усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача.

Овај план обухвата и план обуке за остваривање права на ИПАРД подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава, у оквиру ИПАРД програма за Републику Србију за период 2014–2020. године.

Годишњи план усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача доноси Овлашћена организација уз сагласност министра надлежног за послове пољопривреде, у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде.

У циљу стручног усавршавања саветодаваца, Овлашћена организација у 2018. години, у сарадњи са домаћим и страним образовним и истраживачким институцијама и стручњацима организује едукације у складу са годишњим планом усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача.

Овлашћена организација организује семинар у циљу континуираног усавршавања знања саветодаваца, размене мишљења и искустава, као и изналажења нових предлога и идеја за развој ПССС и за пружање квалитетније и ефикасније помоћи пољопривредним произвођачима.

План одржавања семинара представља саставни део годишњег плана усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача који доноси Овлашћена организација.

Овлашћена организација за потребе лиценцирања пољопривредних саветодаваца спроводи све активности предвиђене правилником којим се уређују ближи услови за издавање лиценце за обављање саветодавних послова у пољопривреди.

Овлашћена организација евидентира податке о издатим сертификатима у току године, као и податке о укупном броју бодова за резултате које су остварила саветодавци и физичка лица похађањем едукативних модула у складу са правилником којим се уређују ближи услови за издавање лиценце за обављање саветодавних послова у пољопривреди. Ови подаци биће стављени на располагање Министарству.

2. Промовисање саветодавних послова

Промовисање саветодавних послова Овлашћена организација врши кроз рад, одржавање и развој портала ПССС Србије, што подразумева годишњу претплату, одржавање, администрирање, креирање и имплементацију нових садржаја у циљу упознавања корисника са радом ПССС.

V. ИЗВОР, РАСПОРЕД И НАЧИН КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА

1. Извор средстава

Средства за спровођење Годишњег програма на подручју Републике Србије, ван подручја Аутономне покрајине Војводина, у износу од 340.000.000,00 динара обезбеђена су у буџету Републике Србије за 2018. годину.

2. Распоред финансијских средстава

Табела 6. Распоред финансијских средстава

Ред.бр.	Намена средстава	Корисник средстава	Износ динара
1.	Саветодавни послови	ПССС	304.578.300
1.1.	Накнада за рад запослених саветодавца		206.000.340
1.2.	Остали трошкови који директно учествују у извршењу саветодавних послова		98.577.960
2.	Праћење и оцењивање ефеката рада саветодаваца	Овлашћена организација	23.381.700
2.1.	Накнада за праћење и оцењивање ефеката рада саветодаваца за 13 извршилаца са пуним радним временом		16.096.353
2.2.	Остали трошкови за праћење и оцењивање ефеката рада саветодаваца, укључујући рад и унапређење софтвера, <i>FADN</i> и <i>СТИПС</i> и израду штампаног материјала за спровођење саветодавног модула		7.285.347
3.	Развој ПССС	Овлашћена организација и ПССС	12.040.000
3.1.	Обука, усавршавање саветодаваца, организовање годишњег семинара саветодаваца		10.500.000
3.2.	Рад, одржавање и развој портала ПССС Србије		1.540.000
	Укупно		340.000.000

3. Начин коришћења средстава

Средства за спровођење Годишњег програма исплаћују се авансно кориснику средстава у складу са наменом.

Средстава која су распоређена за обављање саветодавних послова и за праћење и оцењивање ефеката рада саветодаваца из Табеле 6. редни бр. 1. и 2, исплаћују се авансно на следећи начин:

- део средстава у износу од 160.344.450 динара исплаћују се после закључења уговора којим се регулишу права и обавезе у вези са извршавањем послова одређених Годишњим програмом;
- део средстава у износу од 83.807.775 динара одређених за реализацију трећег квартала исплаћују се непосредно пре почетка тог квартала;
- део средстава у износу од 83.807.775 одређених за реализацију четвртог квартала исплаћује се непосредно пре његовог почетка.

Средстава која су распоређена за обуку, усавршавање саветодаваца, организовање годишњег семинара саветодаваца из Табеле 6. редни број 3.1, исплаћују се авансно на следећи начин:

- прва половина средстава у износу од 5.250.000 динара исплаћује се после закључења уговора којим се регулишу права и обавезе у вези са извршавањем послова одређених Годишњим програмом;
- друга половина у износу од 5.250.000 динара исплаћује се непосредно пре почетка трећег квартала.

Средстава која су распоређена за рад, одржавање и развој портала ПССС Србије из Табеле 6. редни број 3.2, исплаћују се авансно на следећи начин:

- део средстава у износу од 770.000 динара исплаћује се после закључења уговора којим се регулишу права и обавезе у вези са извршавањем послова одређених Годишњим програмом;
- део средстава у износу од 385.000 динара исплаћује се пре почетка трећег квартала;
- део средстава у износу од 385.000 динара исплаћује се пре почетка четвртог квартала.